

בערב ראש השנה שהוא גם יום השנה לפיגועי התאומים
מציין פרופ' יהודה פרל את יום הולדתו ה-90. אביו
של העיתונאי האמריקאי שנרצח באכזריות על ידי
איסלאמיסטים קובע שהפלסטינים מחזיקים באתוס
של חיסול ישראל המסכל פתרון לסכסוך ומסביר למה
סירב להיפגש עם משפחות החטופים

איתמר הנדלמן סמית
צילום: זיו שדה

"אני, בתור אבא של דניאל פרל, מייצג כישלון"

בליל חורף אחד בינואר 2002 רות פרל
חלמה סיוט. לימים תספר שחלמה כי
היא במקום זה, שם ראתה את בנה דניאל.
"הוא היה מאוד מפוחד. אמרתי, 'דני, מה קרה?'
הוא אמר, 'אה, הם דחפו מים במורד הגרון שלי'.
חשבתי שקר לו, שאני צריכה להביא לו משהו.
אמרתי, 'אני אביא לך תה או משהו'. לאחר שה-
תעוררה, רות ניגשה מיד למחשב וכתבה הוד-
עת אימייל לבנה: 'דני, זה החלום שהיה לי. אנא
עשה לי טובה וענה על האימייל הזה מיד'. אבל
מהצד השני היתה רק שתיקה מחרישת אוזניים.
ביום המחרת רות ובעלה, פרופסור יהודה פרל,
קיבלו שיחת טלפון מאשתו של דני, העיתונאית
מריאן (ואן ניינוף) פרל, שהודיעה להם שדניאל
לא חזר מהראיון שערך בערב הקודם. מריאן
שהתה עם דני בפקיסטאן. בני הזוג השתדלו לנ-
סוע יחד מתי שהתאפשר. מריאן היתה בהריון עם
ילדם הראשון.

העיתונאי היהודי-אמריקאי דניאל פרל שי-
מש אז ראש משרד דרום אסיה של ה"וול סט-
ריט ג'ורנל". מתוקף תפקידו הוא יצא לתחקיר
עיתונאי בקראצ'י, פקיסטאן, וחקר רשת של
מנהיגי אל-קאעדה, בהם ריצ'רד ריד, מחבל
בריטי שהורשע בניסיון לפוצץ מטוס נוסעים.
ב-23 בינואר 2002 דניאל יצא לפגוש מרואיין
ולא חזר. הסיוט של אמו רות קרם עור וגידים
והיה למציאות חייהם.

הסיוט האישי-משפחתי של משפחת פרל
נעשה במהרה לחדשות בינלאומיות: פרל נח-
טף בקראצ'י על ידי ארגון איסלאמיסטי שכינה
את עצמו "התנועה הלאומית לשיקום הריבונות
הפקיסטאנית" והיה מסונף לאל-קאעדה. עבר
כחודש ימים עד שב-21 בפברואר אותה שנה גי-
לתה המשפחה מה עלה בגורלו של דניאל.
בבוקר אותו יום הופיעו סוכני אף-בי-איי על

המשך בעמוד הבא

יהודה פרל. "יש
לי פורמולה"

מפתן ביתם של רות ויהודה. התנהגותם היתה שונה ממפגשים קודמים, קודרת, חמורת סבר סוכני הבולשת הפדרלית ביקשו מבני הווג פרל לשבת. יש חדשות רעות. הסוכנים שוחחו עם ג'ון באומן, הקונסול הכללי של ארצות הברית בקראצ'י, שהודיע להם שדני מת. יהודה פרל שאל איך הם יכולים להיות בטוחים. הסוכנים הסבירו שחוטפיו של דניאל הכינו קלטת וידיאו קשה לצפייה ובה תיעוד מלא של רציח תו (גרנו שוסף וראשו נערץ). בקלטת הווידיאו, שיהודה פרל סירב לראות, אומר בנו את מילור תיו האחרונות: "אבי יהודי, אמי יהודייה, אני יהודי". לאחר מכן הוסיף משפט אחרון, בה תייחסו לסבו של יהודה: "בעיר בני ברק יש רחוב הקרוי על שם סבא־רבא שלי, חיים פרל, שהיה אחד ממייסדי העיר".

העדות הזאת מופיעה בפתיחת "דוקיום ומילות מלחמה אחרות", ספרו החדש של יהודה פרל, פרופסור אמריטוס למדעי המחשב וסטטיסטיקה באוניברסיטת קליפורניה בלוס אנג'לס (UCLA). פרל נחשב לאחד מאבות הבינה המלאכותית וזכה בכמה פרסים יוקרתיים על

"הפעולות של ישראל בעזה אכן בעייתיות אבל כל פעולת הגנה היא פעולה בעייתית. זו אינה מלחמה של נקמה או תגמול, אלא מלחמת מנע. ניסיון למנוע עוד טבח"

עטיפת הספר צילום: Political Animal Press

התאריך הזה, 11 בספטמבר, אומר פרל, "תמיד מזכיר לי את מה שקרה אז, את מה שהרגשתי אז ומה אני מרגיש היום. ואיך זה מתחבר גם היום לקולות מסוימים בפוליטיקה האמריקאית שרומזים לכך שהגיע לאמריקה שזה יקרה"

מחקריו ופועלו האקדמי. ב-2011 זכה הן בפרס הארווי הישראלי והן בפרס טיורינג, על שם המדען אלן טיורינג, שהוא המקבילה של מדעי המחשב לפרס נובל.

במשך אותו חודש מסוים ב-2002, שבו נייסו בני המשפחה להציל את בנם או לדעת מה עלה בגורלו, פנה יהודה פרל למנהיגים שונים ברחבי העולם, כולל לראשי ארגונים איסלאמיסטיים שונים, אבל כל ניסיונותיו להושיע את בנו עלו בתוהו. זו גם הסיבה שכעבור 20 שנה, אחרי מתקפת 7 באוקטובר, כשהוצע לו להיפגש עם משפחות החטופים, הוא סירב לכך קשה. "נתבקשתי לנחם אותם אבל לא הרגשתי שיכולתי להביא להם איוו תקווה כי אני, בתור אבא של דניאל פרל, מייצג כישלון. לא הצלחתי לשחרר את בני מהשבי וכל מאמצי ליצור קשר עם מנהיגים מוסלמים או עם הטרוריסטים עצמם — נכשלו כישלון פומבי וחרוץ. הם היו וקוקים לתקווה. הם היו צריכים אייקון של הצלחה ואני לא אייקון של הצלחה. אני נכשלתי", הוא אומר בשיחת וידיאו ממקום מושבו בלוס אנג'לס, קליפורניה. "לא הצלחתי להציל את הבן שלי".

לא נקמה, מניעה

"דוקיום ומילות מלחמה אחרות" (Coexistence and other Fighting Words), הרואה אור ב-Political Animal Press, הוא אסופת מאמרים והרצאות שכמו מבקשת לספק להיות למסד שעליו סובבים חייו של פרל, גם אם הדבר קרה לו בעל כורחו. אנב, בחוק האמריקאי המונח האנגלי Fighting words מתייחס למילים שעשויות לעורר תגובה אלימה אצל מי שמקשיב להם, כלומר מילים שאמורות לייצר קונפליקט.

לשאלה מדוע פירסם את ספרו דווקא עכשיו מספר פרל שחבריו הפצירו בו שיאגד את כתביו ואת הרצאותיו לספר שיעסוק בכל הנושאים הבווערים של השעה מנקודת מבט יהודית־אמריקאית: מדינת ישראל, יחסי יהודים ומוסלמים, ציונות ואנטי־ציונות, עליית האנטישמיות וכיוצא באלו נושאים המעסיקים את יהדות אמריקה מאז היווסדותה של מדינת ישראל וביתר שאת מאז מתקפת 7 באוקטובר והמלחמה הבתלית נגמרת שבאה בעקבותיה.

אבל באורח מוזר, פרט למאמר אחד — האפילוג שבסוף הספר, המתייחס כמעט רק לטראומה של הצד הישראלי, כלומר להשלכות של מאורעות אותו היום על החברה הישראלית — רובו הגדול של הספר לא עוסק בתקופה הזאת. מתפרסמים בו כתבים שונים של פרל שנכתבו במשך השנים מאז שנת האפס של חייו, השנה שבה בנו דניאל נחטף ונרצח באכזריות.

לשאלה מדוע המאמר היחיד בספר העוסק ישירות ב-7 באוקטובר לא מתייחס גם לפעולותיה האגרסיביות והשנויות במחלוקת, בלשון המעטה, של ישראל בעזה, פרל מסביר שכן, "הפעולות של ישראל שם אכן בעייתיות אבל כל פעולת הגנה היא פעולה בעייתית. ומה בכך לל אפשר להגיד על זה מעבר לכך? אני מצטער ומזדהה עם כל משפחה פלסטינית שאיבדה את יקריה. אבל אנחנו צריכים להכיר בכך שזו אינה מלחמה של נקמה או של פעולת תגמול כפי שעולה מהשאלה שלך, אלא זו מלחמת מנע. ניסיון למנוע עוד טבח. אם מישהו יכול להראות לי מתודה אחרת שיכולה למנוע עוד

יהודה ודניאל פרל, === . מאמצי הצלה נואשים צילום: courtesy of Judea Pearl

ולא נקמה. וכל עוד הנרטיב של נקמה ותגמול הוא הנרטיב הדומיננטי בשיח אז אין לנו באמת על מה לדבר".

לשאלה אם אפשר להתעלם מכך שבכירים רבים במערכת הישראלית, שרים, חברי כנסת ואחרים, דיברו ועדיין מדברים במונחים של נקמה ושל הרג לשם הרג, פרל אומר ש"כן, אצל אנשים כמו איתמר בן גביר ובצלאל סמוטריץ' אתה תמצא את השיח הזה, אבל רוב האנשים בישראל רואים בהם עשבים שוטים שצריך לעקור מהשורש ולהקיא מהחברה הישראלית. ישנם מספיק אנשים בישראל שלוועגים ל'מנהיגים' מהסוג הזה. כתבתי בספר החדש שאני מאמין שהממשלה הזו היא סטייה ושאני מקווה שהיא תוחלף. אני מקווה שנראה קצת אור בבחירות".

האומנם כיום בן גביר ודומיו, שצברו כוח והשפעה, עדיין נתפשים כעשבים שוטים?
"לפי כל הסקרים בן גביר מקבל בין שבעה לשמונה מנדטים. מדובר בכ-250 או 300 אלף איש. מתוך אוכלוסייה של יותר מעשרה מיליון זה מיעוט קטן. קולני, קיצוני, אבל קטן".

טראומה לאומית ומשפחתית

פרל נולד וגדל בבני ברק, בפלשתינה־א"י המנדטורית. בזמן לימודיו בטכניון בחיפה פגש את רות, שנולדה בבגדאד, עיראק, בשם אוולין רג'וזאן. בני הווג התחתנו והיגרו יחד לארצות הברית ב-1960 כדי להמשיך שם בלימודיהם. נולדו להם שלושה ילדים וחמישה נכדים. רות מתה לפני חמש שנים. ספרו החדש של פרל מוקדש לזכרה בהקדשה יפה שלשונה: "לרות, על שהיית לי למצפן ולנחמה במשך 5,786 השנים האחרונות". בראיון עמו, המתקיים באנגלית, נשורות פה ושם גם מילים בעברית.

בימים אלו חוגג פרל את יום הולדתו ה-90, ימים ספורים לפני ראש השנה. התזמון של ערב החג השנה — בתאריך הרה הגורל 11 בספטמבר, יום השנה ה-25 לפיגועי מגדלי התאומים — רגיש במיוחד. בוודאי שבביל פרל, שהטראומה הלאומית האמריקאית הגדולה ביותר של המאה

התקפה מהסוג ההוא, אני אשמח לשמוע על זה, אבל אני לא שמעתי על אלטרנטיבות. בכל מלחמה אתה צריך למדוד את המחיר מול התרועות. אני לא מכיר אלטרנטיבה למה שאנחנו רואים היום".

האם אתה באמת חושב שפעולותיה של ישראל בעזה, כמו גרימת מותם של יותר מ-20 אלף ילדים, תורמות במשהו לביטחון הישראלי?

"לא. אבל פירוק חמאס מנשקו כן יתרום תרומה גדולה לביטחון. האם יש דרך אחרת לפרוק את חמאס מנשקו מאשר מרחץ הדמים הקשה הזה? אבל מה שאני כן מתייחס אליו בספרי הוא תגובת העולם המערבי. זו היתה אכזבה גדולה מבחינת. 8 באוקטובר. לכל אחד מאיתנו יש שדה ההשפעה שלו ושדה ההשפעה שלי הוא במקום אחר. אני לא יכול להשפיע על תגובתה של ישראל לטבח ועל האופן שבו היא מנסה למנוע את ההתקפה הבאה. אני לא יכול להשפיע על פעולותיה בעזה. אבל אני כן יכול להשפיע על דעת הקהל פה באמריקה. ואני מודאג מאוד ממעמדה של ישראל ומהדימוי שלה כרגע בשיח האמריקאי. אני כותב על הדברים האלה כי הם מדאיגים אותי באופן יומיומי".

האם פעולותיה של ישראל, בעזה וקל וחור מר בגדה המערבית, אינן פוגעות בתדמיתה הבינלאומית יותר מכל דבר אחר?

"האם אתה ברצינות שואל אותי את השאלה הזו? אתה באמת שואל אותי אם אני חושב שכל הפעולות האלו של ישראל מסייעות לתדמיתה? למה אתה שואל אותי את זה? מריבן שאני רואה בפעולות הממשלה הישראלית הנוכחית פוגעניות וכאלה שמסיכות נוק לישראל בעולם. ואני גם מדבר על זה בספר. אבל באותו זמן אני שואל את מבקריה של ישראל אם הם באמת מאמינים שכל ההרג הזה נעשה על ידי ישראל לשם הספורט. איזה רווח יש ראל משיגה מכל זה, מהיישום הזה של ההרג? האם ישראל לא היתה מוכנה, כמוך, כמוני, כמו כל אדם אחר, להפסיק את ההרג הזה אם הדבר היה אפשרי? האם זה לא היה הגיוני מבחינת ישראל לנסות למזער את מחיר הפגיעה של הלחימה? אבל עלינו לזכור שהמטרה היא מנע

ערפאת, קלינטון ורביץ בטקס החתימה על הסכם אוסלו, 1993. "סוס טרויאני" צילום: Ron Edmonds / AP

"אני מוצא שביב של תקווה אצל אנשים בקהילה היהודית פה, שבשנים האחרונות החליטו לעבור תהליך אוטו-אמנציפציה נוסח פינסקר של 1882. זהו שינוי מנטלי עמוק. לא עוד מאבק באנטישמיות אלא מאבק באנטי-ציונות"

(שמת ב-2004) העניק בגיל 75 לאורנה קדוש והתפרסם ב"מעריב" ביוני 2001 תחת הכותרת "לא אסלח לפלסטינים לעולם", מתאר לטענת פרל את הצעדים הממשיים שנקטו הפלסטינים כדי לחבל, לכאורה, ברעיון השלום. גם בשיחה איתו מרבה פרל לצטט ממנו. "הראיון הזה חושף מבחינתי משהו שאני לא ידעתי", הוא אומר "ואני מופתע שהראיון הזה לא היה אף פעם חלק מה-שיח על אוסלו. וחבל. כי הראיון הזה חושף שהפלסטינים מעולם לא התכוונו לקבל את פתרון שתי המדינות. וזה הרעיון מאחורי כל הספר שלי. החשיבות, המושכות, של אתוס הציונופוביה הפלסטיני. הבה לא נשכח את זה. אסור לנו לשכוח את האויב הנסיביות, העומק וסדר הגודל של האתוס הזה של חיסול ישראל. למה אנחנו עוצ-מים את עינינו, בכו עיוורון מכוון, ולא מוכנים להקשיב למה שהם עצמם אומרים?"

"אני מקשיב לפלסטינים פה בפזורה הפלסטינית ולא לאלו שנתונים תחת דיכוי ישראלי או של הרשות, אנשים שיכולים להגיד כל העולה על רוחם ואף אחד מהם לא אומר של-ישראל יש זכות קיום. כל זה לא אומר שהפלסטינים אינם זכאים למדינה. זו לא המשמעות של מה שאני אומר. אבל צריך להיות תנאי אחד לכך, והתנאי הוא שצריך להסיר את המכשול הזה, האתוס הלאומי הזה של חיסול ישראל."

אם כך, מה לדעתך הפתרון של הסכסוך הישראלי-פלסטיני? מה אתה מציע?

"ידידי, אומר פרל ומחייך בעודו מנופף את ידיו באוויר. "יש לי פורמולה. כולנו רוצים שלום וכולנו רוצים פתרון. הפורמולה שאני מציע היא שתי מדינות לשני עמים שהדרישות הלאומיות של שניהם נחשבות שוות. שני העמים הם 'ילי-דים' במידה שווה. שני הצדדים צריכים לקבל את העובדה הפשוטה שהצד השני אינו הולך לשום מקום ושהצד השני שייך למולדת הוו באותה מידה. אבל כדי להראות לישראלים שיש איזה אופק חייבים להתחיל עם חינוך. כרגע יש אס-מטריה. ישנו חלק גדול בחברה הישראלית שמר-כן לקבל את דרישותיהם של הפלסטינים ולה-כיר בזכויותיהם הלאומיות שעה שאולי חמישה אנשים בצד הפלסטיני מוכנים לראות ביהודים ילדיים. אחד הדברים שאני הכי כועס עליהם על ביבי זה שהוא לא חוזר על נאום בראילן שלו פעמיים ביום. שתי מדינות עם תנאי אחד." □

המטרה האסטרטגית היא שחרור פלסטין מה-נחר ועד הים. עוד הוא מזכיר את נאום המ-פורסם של ערפאת ביוהנסבורג; בנאום במסגד שם במאי 1994, כחצי שנה לאחר חתימת הסכם אוסלו הראשון, קרא ערפאת לג'יהאד כללי-מ-סלמי בירושלים, "בירתה הנצחית של פלסטין", והשווה את הסכמי אוסלו להסכם חודייבה, הס-כם שביתת הנשק שחתם הנביא מוחמד עם שבט קורייש (שלפי הסיפור בקוראן הופר על ידי בני קורייש ולכן הוא לחם בהם וכבש אותם). ואולם, מבחינת פרל, את העדות המרכ-זית לכוונותיהם האמיתיות של הפלסטינים בכל האמור בפתרון הקונפליקט אפשר למ-צוא דווקא בראיון עם חיים שור שהתפרסם ב"מעריב" ביוני 2001. פרל מגדיר את שור "מנהיג בולט במחנה השלום הישראלי" של אותם ימים ומי שהיה בסוד העניינים בשעתו ושימש דמות מרכזית כדיאלוג עם הפלסטינים. שור היה עיתונאי, איש מפלגת מפ"ם, מזכיר הקיבוץ הארצי ועורך העיתונים "על המשמר" ו"ניו אוטולוק". במשך עשרות שנים היה בשור מבשרו של השמאל הציוני, הקיבוצניק. בשנות ה-70 וה-80 הוא פעל לקידום הידברות עם הפ-לסטינים בכלל ועם אש"ף בפרט. אבל שור היה גם מאבות מה שאנו מכנים היום ה"מתפכחים". בעקבות הכישלון של הסכמי אוסלו ופרוץ האינ-תיפאדה השנייה הוא עבר מהפך פומבי בעמדי-תיו וטען כי הפלסטינים לא היו בשלים באותה העת לשלום אמיתי והשתמשו בשאיפת השמאל לשלום כדי לתמרן ולהונות את הצד הישראלי. הראיון שפרל מרבה לצטט ממנו בספר, ששור

חאלד שיח מוחמד. תיכנן את פיגועי 11 בספטמבר ורצח את דניאל פרל צילום: א/יפי

את הגישה ההסתברותית לכינה מלאכותית ואת רשתות האמון (Bayesian Networks), המאפ-שרות למכונות להתמודד עם אירודאות. הוא נח-שב לאבי "תורת ההסקה" הסיבתית והקונטרה-פקטואלית — כלומר הדבר המעניק לכינה המ-לאכותית יכולת להבין לא רק "מה קורה" אלא גם "למה זה קורה" ומה יקרה במצב היפותטי. כאמור, על תרומתו לפיתוח מודלים של חשיבה עצמאית של ה-AI הוא קיבל את אות ההוקרה הגבוה ביותר בתחום מדעי המחשב.

על השאלה אם הוא לא חושב שמבחינה מסוימת יצר מפלצת, במיוחד לנוכח השימוש לרעה שנעשה ב-AI ברשתות החברתיות, קל וחור-מר בהקשרים פוליטיים, הוא משיב: "כרגע אני חנו רואים איך זה מנוצל לרעה על ידי שחקנים שונים שאי אפשר לבטוח בהם, כמו תאגיד הע-נק, רוסיה של פוטין או סין. מובן שאין משמעות הדבר שאפסיק לעבוד על זה ולפתח את זה, כי המוטיבציה לפתח את ה-AI וזה המוטיבציה של פיתוח המדע באופן כללי, שוו הדרך שלנו לה-בין את עצמנו. אני מקווה מאוד שנגיע לנקודה שבה נוכל לשלוט בזה, אם כי אנחנו עדיין לא שם. אנחנו עדיין לא יודעים איך לשלוט בזה."

אתה חושב שאי פעם נגיע לנקודה הזאת? אני לא יודע."

ראיון עם חתפכח

אחד המאמרים האחרונים בספר עוסק בה-סכמי אוסלו. המאמר, שפורסם במקור ב"גזאיש ג'ורנל" ב-20 בספטמבר 2023, מופיע תחת הכותרת: "הסכם אוסלו נכשל כי הוא מעולם לא התחיל". את רוב האשמה בכישלון ההסכ-מים מטיל פרל על הצד הפלסטיני. "אנחנו עו-סקים פה בנושאים מורכבים", הוא אומר "מובן שישראל גם נושאת באחריות כלשהי וברור שרצח רבין תרם תרומה גדולה לכך, אבל אם אתה מושהה את זה לנושאים שאני מעלה, כמו סירוב של יאסר ערפאת ללכת עד הסוף עם ההסכמים והשימוש בהם כסוס טרויאני, אתה מבין שפה מונחת הבעיה."

ספטמבר '23 היה יום השנה ה-30 למעמד החתימה על הסכמי אוסלו ופרל מציג מובאות ממקורות שונים שמעידות מבחינתו על כוונת-תיהם האמיתיות של הפלסטינים. הוא מציין שפיילס חוסייני, השר לענייני ירושלים ברשות הפלסטינית, הצהיר במפורש בראיון ל"אל-ערב" ב"י (2001) כי "הסכמי אוסלו היו סוס טרויאני."

ה-21 היא גם טראומה פרטית-משפחתית שלו: חאלד שיח מוחמד, טרוריסט כווייתי ממוצא פקיסטאני, בכיר באל-קאעדה שנחשב למתכנן הראשי של מתקפת 11 בספטמבר — הוא ככל הנראה מי ששיספ את גורנו של דניאל פרל וע-רף את ראשו. לפני כשבועיים דווח כי אחרי 20 שנות המתנה, שופט צבאי אמריקאי קבע שמש-פטו של שיח מוחמד יתקיים ביוני 2028.

התאריך הזה, 11 בספטמבר, אומר פרל, "תמיד מזכיר לי את מה שקרה אז, את מה שה-רגשתי אז ומה אני מרגיש היום. ואיך זה מתחבר גם היום לקולות מסוימים בפוליטיקה האמרי-קאית שרומזים לכך שהגיע לאמריקה שזה יק-רה. יש מי שמאמינים למשל שעבדול אל-סייד, המועמד הדמוקרטי לסנאט במישגן, אמר אז רמז לכך שאמריקה קיבלה מה שהגיע לה ב-11 בס-פטמבר בגלל כל הנוק, האימפריאליזם והדיכוי שהיא אשמה בהם, לפחות בעיני העולם המוס-למי. אני שומע את הקולות האלה והקשר שאנ-שים עושים בין הדברים כואב לי. ויש כמובן מי שמאשימים שוב ושוב את ישראל כמי שעומדת מאחורי המתקפה. אפילו רפובליקאים מסוימים טוענים דברים כאלה, כל תיאוריות הקונספיר-ציה האלה. זה כואב לי ש-11 בספטמבר עדיין לא פתור."

לשם הדיוק: האמירות שפרל מייחס לאל-סייד נאמרו על ידי הסטרימר הפוליטי חסן פייקר שהופיע עם אל-סייד בקמפיין שלו באפריל הש-נה ומכאן הבלבול (שרבים שותפים לו). אל-סייד התנער בפומבי מהאמירות השונות של פייקר בעיקר אלו בנוגע לפיגועי 11 בספטמבר. בראיון לתוכנית Meet the Press של רשת NBC אמר אל-סייד כי דבריו של פייקר, שלפיהם "אמריקה היתה ראויה ל-11 בספטמבר", היו "טיפשיים".

אם כבר הזכרת את הבחירות הקרובות, האם אתה חושב שיש דרך לתקן את מצבה העגום של ישראל בידיעת הקהל האמריקאי?

"אני לא יודע. אני לא יושן בלילות בגלל זה. אני מודאג מאוד ממה שיקרה בנובמבר 2028. כמה שאנחנו לא אוהבים את טראמפ ולועגים לו, אני לא חושב שגיידי ואנס יהיה יותר טוב ממנו. אני יודע שלא. אני גם לא יכול לדמיין נשיא דמו-קרט שיהיה לו סימפטיה וחמלה לישראל. המ-נהיגים הדמוקרטים כבר הצביעו בגלוי על הפס-קת הסיוע ההגנתי לישראל. זה מדאיג אותי מאוד. אבל אני מוצא שביב של תקווה אצל הסטודנטים שלי, האנשים בפקולטה שלי ובקהילה היהודית פה, שבשנים האחרונות החליטו לעבור תהליך אוטו-אמנציפציה נוסח פינסקר של 1882. לד-עתי זהו שינוי מנטלי עמוק. לא עוד מאבק באנ-טישמיות אלא מאבק באנטי-ציונות."

ההתעוררות היהודית-אמריקאית בתחום הזה משמעותית אפוא בעיני פרל עד כדי כך שהוא רואה בה מעין גרסה עכשווית למהפכ-נות הציונית של סוף המאה ה-19.

למה זה קורה

פרופסור פרל נחשב כאמור לחלוץ ול-מי שהניח את היסודות הטכניים ליצירת הבי-נה המלאכותית. למעשה הוא שינה את האופן שבו אנחנו תופסים AI. כדי להבין את התור-מה שלו לתחום הזה, צריך להכיר מונחים מור-כבים ובעיקר את סולם הסיבתיות שהוא פיתח ואת ההבדל, הדרמטי, בינו לבין למידת המכר (Machine Learning) של ימינו. פרל פיתח